

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. IV. Inferuntur quædam circa condonationem extrinsecam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

peccatum semel commissum nequeat Deus velle absolutè non esse commissum, hoc quippe videt esse impossibile, est tamen efficax ad maculam peccati tollendam: sicut actus penitentiae quo quis dolet de peccato à se commissio, quamvis non sit absolutus & efficax respectu peccati praeteriti, avertit tamen voluntatem efficaciter dum durat ab omni peccato futuro.

III. *Hic actus benevolentia, quo Deus condonat peccatum, magis in particulari declaratur.*
 Non ergo dicit Deus in actu signato, volo destruere peccatum (saltem hic non est actus, quo illud formaliter & immediatè destruit, sed ad summum remotè & imperativè) sed exercens verum affectum benevolentiae erga peccatorem, tollit in actu exercito maculam peccati in eo manentem: affectus autem hic benevolentiae est ejusmodi, quo scilicet Deus videns peccatum prius commissum esse ex se nocivum Petro pro tali instanti, displicet de illo ut pro tali instanti mali alicujus respectu Petri causativo, & hac de causâ optat ut is peccatum illud non admisisset, quia scilicet ex naturâ suâ est illi malum & nocivum, aptumque gravia ei incommoda pro tali instanti inferre.

IV. *Abus hic benevolentia, talis energia esse debet, ut odium erga peccatorem excludat.*
 Addo tamen actum hunc benevolentiae, ejusmodi ex modo tendendi esse debere, ut licet non velit absolutè peccatum non fuisse, talis tamen sit energia, ut affectum odii erga peccatorem, saltem hoc titulo excludat, hic enim actus dat quantum est ex se denominationes contrarias denominationibus actus peccaminosi praeteriti. Solum autem fertur Deus per hunc affectum in actum praeteritum secundum se, & prout aptus est radicaliter inferre malum pro illo instanti pro quo remittitur, non ut est tunc inferens malum, eo enim instanti, quo condonatur, non infert malum, cum tunc non existat.

SECTIO QUARTA.

Inferuntur quaedam circa condonationem extrinsecam peccati.

I. *Magis solvitur hac difficultas, si actus liber Dei non sit adequatè intrinsecus.*
 Hinc infero primò, difficulter intelligi modo condonari possit peccatum extrinsecè in sententiâ asserente actum liberum Dei esse partim intrinsecum partim extrinsecum, ut ostendi prima parte dum de actu libero, ac proinde vel ob hanc & similes difficultates melius esse illum statueri adequatè intrinsecum, ut ibidem latè ostensum est.

II. *Peccatum autè actuale condonari potest extrinsecè.*
 Infero secundò, juxta dicta initio sectionis primae, non habituale tantum peccatum, sed actuale, posse condonari extrinsecè, non quidem pro eo instanti vel tempore, in quo est, sed pro sequente.

III. *Potest unum peccatum mortale extrinsecè condonari sine alio.*
 Tertio: etsi quando per infusionem gratiae tolluntur peccata, non possit unum mortale tolli sine alio, cum gratia omnibus mortalibus repugnet, per condonationem tamen extrinsecam potest unum peccatum mortale condonari sine alio. Ratio est, quia nulla est repugnantia quo minus actus ille divinus, ad unum ex illis peccatis terminetur non ad aliud, sicut contingit in venialibus.

IV. *Affectus benevolentia non impedit quo minus unum mortale remitti possit, non omnia.*
 Nec refert quod sit actus benevolentiae: quivis enim actus benevolentiae non tendit ad omne malum avertendum, sicut nec ad omne bonum conferendum, nisi sit actus benevolentiae omnino universalis, & illimitatus, qualis non est necessariò omnis actus benevolentiae; sic enim in humanis ex benevolentia erga amicum potest quis velle hanc

vel illam rem in particulari ei dare, non tamen quamcumque, nec quodvis incommodum ipsius gratia perpeti, licet ad aliqua perpetienda sit paratus. Imò homines frequenter, etiam ex amore erga Deum volunt unum praestare, nempe dare eleemosynam, non tamen jejunare, & econtrâ. Tandem Deus ex misericordia aut benevolentia erga hominem, unum veniale eidem remittit, non omnia; ergo idem fieri, saltem divinitus, potest in mortalibus: quod tamen facilius fit, quando peccata mortalia secundum rationem formalem, notabilem aliquam habent differentiam.

Omnis actus benevolentia non est pland universalis

Infero quartò, condonare Deum posse peccatum mortale extrinsecè, non solum in naturâ purâ, & ubi nulla est obligatio habendi gratiam, sed etiam jam in naturâ elevatâ. Dices, in hoc statu non actus tantum praeteritus, moraliter permanens, sed ipsa etiam privatio gratiae est peccatum; ergo ut tollatur peccatum, utrumque tolli debet, sed privatio gratiae tolli alio modo non potest, quam per suum contradictorium, seu productionem gratiae, ergo. Respondetur tamen, etiam in hoc statu posse sine infusione gratiae tolli, non solum actum moraliter manentem, sed etiam privationem gratiae, non quidem physicè, sed in ratione peccati; ipso facto enim quod remittatur peccatum, seu actus praeteritus adequatè in ratione nocivi, tollitur eadem operâ privatio gratiae sub ratione privationis ac maculae, & permanet tantum sub ratione negationis, sicut eadem carentia in naturalibus, ratione aptitudinis vel ineptitudinis subjecti de privatione transit in negationem, & transiret negatio gratiae à privatione in puram carentiam, si Deus pro certo solum aliquo tempore hominem ad gratiam ordinaret, pro illo enim tempore gratia esset debita, & consequenter illius carentia tunc foret privatio, pro alio autem tempore gratia non esset debita, sicque ipsius carentia non foret privatio, sed pura carentia, sicut esset in statu purae naturae.

V. *Potest Deus in naturâ etiam elevatâ condonare peccatum mortale extrinsecè*

In hoc statu natura elevatâ potest privatio gratiae tolli in ratione peccati, licet non infundatur gratia.

Privatio gratiae de privatione transire potest in puram carentiam.

Infero quintò consequenter ad praedicta: quando in eodem actu peccati quod quis commisit, sunt plures species malitiae, posse unam malitiae speciem condonari, non condonari aliâ. Ratio eadem est quae in praecedentibus.

VI. *Una species malitiae condonari potest sine aliâ.*

SECTIO QUINTA.

Alia nonnulla de condonationem extrinsecâ peccati.

I. *Aliquod peccatum originale condonari potest extrinsecè, licet consideratio privationis gratiae.*
 Infero sextò cum Vasquez hic d. 206. & d. 213. aliquod peccatum originale posse condonari extrinsecè, idque licet dicatur consistere in privatione gratiae, seu justitiae originalis. Ratio est: quamvis namque de facto debitum habendi gratiam in hoc statu rerum ob decretum Dei sit perpetuum, & consequenter privatio gratiae, & macula seu peccatum originale similiter perpetuum, nulla tamen, ut dixi, est repugnantia quo minus Deus statuat ut gratia habitualis sit debita solum pro tali tempore, quod si faceret, peccatum etiam illud originale solum esset temporaneum, & consequenter adveniente tali instanti privatio gratiae cessaret in ratione privationis, cum gratia post illud instans non foret amplius debita, sed transiret in puram carentiam, sicque merè extrinsecè tolleretur illud peccatum originale, vel potius expiraret, ut bene Suarez lib. 7. de gratiâ, cap. 23. num. tertio.

Infero